

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 16 września 2022 r.

Poz. 5842

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.771.2022 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 15 września 2022 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXXV/225/2022 Rady Gminy Przyrów z dnia 16 sierpnia 2022 r. w sprawie warunków i trybu obniżania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycielowi w pełnym wymiarze zajęć, w całości, jako sprzecznej z art. 42a ust. 1 w zw. z art. 6 i art. 42 ust. 2-2f ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.), dalej jako „ustawa”, w związku z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483 ze zm.), dalej jako „Konstytucja RP”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 16 sierpnia 2022 roku Rada Gminy Przyrów podjęła uchwałę Nr XXXV/225/2022 w sprawie warunków i trybu obniżania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycielowi w pełnym wymiarze zajęć, dalej jako „uchwała”.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 16 sierpnia 2022 roku.

Jako podstawę podjęcia uchwały Rada Gminy wskazała m.in. przepis art. 42a ust. 1 w związku z art. 91d pkt 1 ustawy.

Mocą § 1 uchwały Rada przyjęła, że *nauczycielowi można obniżyć tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć z tytułu wykonywania zadań administratora sieci komputerowej*. W dalszej części uchwały określono warunki i tryb tego obniżenia.

Uchwała została podjęta na podstawie art. 42a ust. 1 ustawy, zgodnie z którym *organ prowadzący szkołę lub placówkę może określić przypadki, w jakich nauczycielowi zatrudnionemu w pełnym wymiarze zajęć można obniżyć tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć, oraz warunki i tryb tego obniżenia*. Zgodnie z art. 91d pkt 1 ustawy ww. kompetencję wykonuje rada gminy.

Zdaniem organu nadzoru uzależnienie obniżenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczyciela od wykonywania przez niego zadań administratora sieci komputerowej jest niezgodne z prawem, tj. z art. 42a ust. 1 w zw. z art. 6 i art. 42 ust. 2-2f ustawy w związku z art. 7 Konstytucji RP. Należy bowiem zauważyć, że wykonywanie obowiązków administratora sieci komputerowej nie mieści się w zakresie zadań nauczyciela.

Obowiązki nauczyciela określone zostały w art. 6 ustawy, zgodnie z którym: *Nauczyciel obowiązany jest:*

1) *rzetelnie realizować zadania związane z powierzonym mu stanowiskiem oraz podstawowymi funkcjami szkoły: dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą, w tym zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę;*

2) *wspierać każdego ucznia w jego rozwoju;*

3) dążyć do pełni własnego rozwoju osobowego;

3a) doskonalić się zawodowo, zgodnie z potrzebami szkoły;

4) kształcić i wychowywać młodzież w umiłowaniu Ojczyzny, w poszanowaniu Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka;

5) dbać o kształtowanie u uczniów postaw moralnych i obywatelskich zgodnie z ideą demokracji, pokoju i przyjaźni między ludźmi różnych narodów, ras i światopoglądów.

Zadania, które nauczyciel obowiązany jest wykonywać w ramach tygodniowego czasu pracy, ujęte zostały w art. 42 ust. 2-2f ustawy:

2. W ramach czasu pracy, o którym mowa w ust. 1, oraz ustalonego wynagrodzenia nauczyciel obowiązany jest realizować:

1) zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, prowadzone bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, w wymiarze określonym w ust. 3 lub ustalonym na podstawie ust. 4a albo ust. 7;

2) inne zajęcia i czynności wynikające z zadań statutowych szkoły, w tym zajęcia opiekuńcze i wychowawcze uwzględniające potrzeby i zainteresowania uczniów;

3) zajęcia i czynności związane z przygotowaniem się do zajęć, samokształceniem i doskonaleniem zawodowym.

2a. Nauczyciel, na swój wniosek złożony na piśmie do dyrektora szkoły przed rozpoczęciem zajęć w danym roku szkolnym, może realizować zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze w wymiarze określonym w ust. 4a. Dyrektor szkoły może wyrazić zgodę na realizację zajęć w danym roku szkolnym w ustalonym z nauczycielem wymiarze określonym w ust. 4a, jeżeli taka możliwość wynika z zatwierdzonego przez organ prowadzący szkołę arkusza organizacyjnego szkoły.

2b. W ramach:

1) zajęć, o których mowa w ust. 2 pkt 1, nauczyciel jest obowiązany uczestniczyć w przeprowadzaniu części ustnej egzaminu maturalnego;

2) innych zajęć i czynności wynikających z zadań statutowych szkoły, o których mowa w ust. 2 pkt 2, nauczyciel jest obowiązany uczestniczyć w przeprowadzaniu odpowiednio: egzaminu ósmoklasisty, egzaminu zawodowego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie i egzaminu maturalnego - z wyjątkiem części ustnej.

2c. Nauczyciel prowadzi zajęcia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych w ramach zajęć, o których mowa w ust. 2 pkt 1.

2d. W ramach zajęć i czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 2, nauczyciel nie prowadzi zajęć świetlicowych oraz zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

2e. Nauczyciele teoretycznych przedmiotów zawodowych i nauczyciele praktycznej nauki zawodu, zatrudnieni w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe w rozumieniu art. 4 pkt 28a lit. a ustawy – Prawo oświatowe, oraz placówkach i centrach, o których mowa w art. 2 pkt 4 tej ustawy odbywają szkolenia branżowe w ramach zajęć, o których mowa w ust. 2 pkt 3.

2f. W ramach zajęć i czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 2, nauczyciel jest obowiązany do dostępności w szkole w wymiarze 1 godziny tygodniowo, a w przypadku nauczyciela zatrudnionego w wymiarze niższym niż 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć – w wymiarze 1 godziny w ciągu 2 tygodni, w trakcie której, odpowiednio do potrzeb, prowadzi konsultacje dla uczniów, wychowanków lub ich rodziców.

Ww. obowiązki nauczyciela nastawione są na realizację procesu dydaktycznego, opiekę nad uczniami, jak też doskonalenie zawodowe.

Ponadto należy zauważyć, że przydzielając nauczycielowi dodatkowe zadania do realizacji, dyrektor musi mieć na względzie wyżej opisane obowiązki nauczyciela, bowiem zgodnie z art. 100 Kodeksu pracy, który na podstawie art. 91c ust. 1 ustawy znajduje zastosowanie do stosunku pracy nauczycieli, pracownik jest obowiązany stosować się do poleceń przełożonych, które dotyczą pracy, jeżeli nie są one sprzeczne

z przepisami prawa lub umową o pracę. Tym samym również w oparciu o ten przepis nauczycielowi nie można powierzyć pracy innego rodzaju niż związanej z obowiązkami wynikającymi z ustawy Karta nauczyciela.

Zdaniem organu nadzoru wykonywanie zadań administratora sieci komputerowej związane jest z obsługą administracyjną szkoły i nie stanowi zadania realizowanego na stanowisku pedagogicznym, bowiem wykracza poza zakres wymienionych w art. 42 ust. 2-2f ustawy obowiązków nauczyciela – nie mieści się w zakresie zadań nauczyciela. Stwierdzić należy zatem, że w ramach stosunku pracy nawiązanego z nauczycielem na podstawie umowy o pracę lub mianowania w trybie art. 10 ustawy nie można zlecić nauczycielowi wykonywania zadań administratora sieci komputerowej. Skoro zatem nauczyciel nie może wykonywać tego zadania w ramach stosunku pracy nauczyciela, nie ma również podstaw do tego, aby z tytułu realizowania tego zadania obniżony został wymiar godzin zajęć realizowanych w ramach tego stosunku pracy. Pełnienie obowiązków administratora sieci komputerowej nie może zostać bowiem powierzone nauczycielowi, w ramach stosunku pracy nawiązywanego w trybie 10 ustawy, lecz powierzone na podstawie odrębnej umowy o pracę zawieranej w trybie ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (tekst jedn. Dz. U. z 2022 poz. 530) albo zlecone na podstawie umowy cywilnoprawnej w trybie ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 ze zm.), do których regulacje ustawy Karta nauczyciela nie znajdują zastosowania. Pracownik realizuje wówczas obowiązki pedagogiczne w ramach stosunku pracy nawiązanego na podstawie ustawy Karta nauczyciela i ustalonego na podstawie tej ustawy pensum oraz obowiązki administratora sieci komputerowej na podstawie odrębnej umowy w ramach nawiązanego w trybie właściwych przepisów stosunku pracy bądź na podstawie innego stosunku prawnego. Tym samym rozliczenie czasu pracy takiego pracownika następuje odrębnie dla stanowiska nauczyciela – w trybie ustawy Karta nauczyciela oraz odrębnie dla stanowiska administratora sieci komputerowej, w trybie właściwych przepisów, na podstawie zawartej umowy.

W tym miejscu podkreślić należy, że zgodnie z art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Wskazany powyżej przepis Konstytucji RP stanowi jedną z podstawowych zasad działania organów administracji publicznej, czyli zasadę praworządności. Organ wykonujący kompetencję prawodawcy jest obowiązany działać tylko na podstawie prawa, a normy prawne muszą określać jego kompetencje, zadania i tryb postępowania, wyznaczając tym samym granice jego aktywności. W orzecznictwie ugruntował się pogląd, zgodnie z którym naruszenie przepisów prawa materialnego – przez wadliwą ich wykładnię, co nastąpiło w niniejszej sprawie, należy zaliczyć do istotnych naruszeń prawa skutkujących nieważnością uchwały organu gminy (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego oz. we Wrocławiu z dnia 14 kwietnia 2000 r., sygn. akt I SA/Wr 1798/99, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 10 października 2017 r., sygn. akt IV SA/Wa 837/17, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Reasumując, analizowana uchwała została podjęta z istotnym naruszeniem prawa, tj. art. 42a ust. 1 w zw. z art. 6 i art. 42 ust. 2-2f ustawy w związku z art. 7 Konstytucji RP, bowiem uzależniła obniżkę tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczyciela od wykonywania zadań, które nie stanowią zadań nauczyciela realizowanych w ramach stosunku pracy nauczyciela, lecz zadania realizowane i rozliczane na podstawie odrębnych przepisów i umów.

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XXXV/225/2022 Rady Gminy Przyrów z dnia 16 sierpnia 2022 r. w sprawie warunków i trybu obniżania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycielowi w pełnym wymiarze zajęć – w całości, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz